

DE CE EU? / WHY ME?

Regie

TUDOR GIURGIU

Scenariu

LOREDANA NOVAK & TUDOR GIURGIU

Imagine

MARIUS PANDURU (RSC)

Montaj

LEMHÉNYI RÉKA

Scenografie

CRISTIAN NICULESCU

Costume

SZÉLYES ANDREA

Muzică

VIKTOR CHOCHKOV

Sunet

FLORIN TĂBĂCARU
DUMITRU ALEXANDRU
LIVIU LUPȘA

Machiaj

VALENTIN VALOV

Producător

OANA GIURGIU

Co-producători

BORISLAV CHOCHKOV
VIKTOR CHOCHKOV
MARIA METODIEVA
VÁGÁSI EMŐKE

Cu:

EMILIAN OPREA – Cristian Panduru
MIHAI CONSTANTIN – Procurorul Codrea
ANDREEA VASILE - Dora
DAN CONDURACHE – Procurorul Iustin Petruț
LIVIU PINTILEASA – Ionuț
MIHAI SMARANDACHE - Șerban
ALIN FLOREA – Procurorul Bogdan Leca
LUCREȚIA MANDRIC – Mătușa lui Cristian
SORE MIHALACHE – Alina
IONUȚ CARAS – Rareș

În alte roluri:

VIRGIL OGĂȘANU
OLGA DELIA MATEESCU
CAMELIA MAXIM

BÁNYAI KELEMEN BARNA
MĂDĂLINA CIOTEA

GEORGE REMEȘ
TIBERIU PĂUN

MIRIAM RIZEA
ȘTEFAN LUPU

și

ANDI VASLUIANU
ROBERT TURCESCU

SINOPSIS

Cristian (Emilian Oprea) este un tânăr procuror idealist care încearcă să rezolve un complicat caz de corupție în tumultuosul context social-politic din România anilor 2000. El investighează cazul unui coleg procuror suspectat de luare de mită, fals și uz de fals, sustragere de documente. Ancheta are însă implicații la nivel extrem de înalt și îi spulberă tânărului magistrat încrederea în justiție. Încercând să descopere adevărul, Cristian intră într-o zonă periculoasă și se expune unor revelații dureroase și neașteptate.

NOTA REGIZORULUI

M-a urmărit gândul de a face un film inspirat de destinul procurorului Cristian Panait încă de prin 2005. De pe-atunci începeam să pun deoparte articole găsite în presă și de pe Internet și, recunosc, mă simțeam extrem de jenat că în 2002, când Panait s-a sinucis, nu am fost deloc la curent cu detaliile cazului.

Între timp, îmi regizasem primul lungmetraj și trăiam o experiență unică: eram cel mai tânăr director general din istoria Televiziunii Române (între 2005 și 2007). În acea perioadă, am avut parte de o experiență personală de viață cumva apropiată celei prin care a trecut Panait: eram prizonier în propriul „castel”, iar valorile mele morale erau total diferite de ale sistemului pentru care lucram. Am încercat, la rândul meu, să „schimb apa din acvariu” dar n-am reușit decât în mică măsură. M-am oprit când era absolut evident că luptam degeaba, că miza pentru care am acceptat un job într-o importantă instituție publică nu mai avea nicio importanță; am fost târât într-un circ mediatic, familia mi-a fost bălăcărită, ajungeam să le scriu prietenilor mesaje disperate să nu se lase influențați de aberațiile din ziare.

Panait a suferit același tratament din simplul motiv că a ales să nu cedeze presiunilor și indicațiilor venite de la șefi. Nu l-a pus sub acuzare pe procurorul Lele pentru că nu a avut suficiente probe împotriva lui și s-a simțit personaj într-o grotescă mascaradă, pusă la cale chiar de cei care ar trebui să fie personajele-model în orice sistem judiciar din lume. Panait a cedat și a devenit un fel de erou post-mortem în lupta cu un sistem corupt, ticăloșit și încă nereformat. Multe voci din societatea civilă au declarat chiar că Panait „a fost sinucis”. Cazul Panait a devenit simptomatic pentru multe țări care încearcă (încă) să se despartă de ideea ca justiția se poate cumpăra și că, în general, totul e de vânzare.

În ultimii ani, mi-am reluat notele și dosarele puse la păstrare, am căutat pe internet și am găsit lucruri noi, coincidențe frapante: Panait s-a născut în același an cu mine, era mare fan al echipei de fotbal Dinamo București (idem) și, cumva definitiv, era un *workaholic*, un om cu principii de

viață extrem de bine determinate, care nu accepta compromisul, un tip care avea încredere în ideea de justiție absolută.

Filmul despre Panait e, oarecum, filmul despre eșecul unei generații din care fac parte. Care a crezut că schimbările politice ale anului 1989, că despărțirea de comunism va însemna o rupere definitivă cu sistemul „vechi” mafiot și corupt. În 2002 (anul morții lui Panait), dar și în prezent, realitatea românească e una dură: vechii ofițeri și activiști din Securitate monopolizează nu doar afaceri importante, ci și poziții importante în politică. În 2002, lupta între serviciul secret al armatei, al poliției, al justiției și cel „oficial”, moștenitorul vechii Securități, era la apogeu. Se făceau afaceri „la negru”, totul sub patronajul senin al puterii, reprezentanții foștilor comuniști, „rebranduiți” drept social-democrați. Contrabanda cu produse petroliere sau benzină a reprezentat o sursă uriașă de venit pentru ofițerii din servicii, cu largul sprijin al politicienilor. Ce șansă de reușită să aibă în acest sistem oameni cu coloana vertebrală precum procurorii Panait sau Lele?

Într-un astfel de climat, gestul lui Lele de a aresta un înalt oficial din Guvern pentru contrabandă era absolut singular și trebuia pedepsit exemplar. „Sistemul” i-a pasat responsabilitatea tânărului procuror Panait care, în scurt timp, s-a văzut pus în fața unei alegeri morale esențiale.

Un film inspirat dintr-o realitate atât de puternică poate fi făcut într-o mie de feluri. Pe mine, însă, mă interesează strict demontarea mecanismelor prin care un om puternic, la propriu și la figurat, ajunge în doar 20 de zile să-și ia viața. Ce mecanisme, resorturi interne se declanșează în momentul în care descoperi că tot sistemul pentru care ai lucrat și în care te-ai format e corupt și putred din temelii? E, practic, un film despre dezintegrarea rapidă a unui om care alege să lupte, din interior, împotriva sistemului.

Camera e un observator tăcut și imparțial la tragedia unui om. Singură secvență în care există un alt tip de „privire” e cea a percheziției de la domiciliul lui Lele, când folosesc unghiul camerei video aparținând jurnaliștilor aduși de Lele. E o scenă foarte puternică, pe care am ținut să o reconstitui fidel.

Nu am făcut niciodată filme despre înfrângeri, despre oameni care pierd bătălii; de obicei, sunt filme fără *happy-end* sau cu finaluri moralizatoare. Cred însă că povestea lui Cristian Panait trebuia spusă cu orice preț, pentru a arăta că există totuși o solidaritate de fond, vizibilă, a celor mulți care mai speră că merităm o țară în care justiția să-și facă datoria, în afară intereselor politice sau a corupției la vârf.

Tudor Giurgiu

CAZUL PANAIT

Cristian Panait s-a sinucis pe 10 aprilie 2002, la doar 29 de ani, aruncându-se de la etajul patru al locuinței sale din București. Cu un an în urmă, fusese numit procuror la Secția de Urmărire Penală și Criminalistică din cadrul Parchetului Curții Supreme de Justiție. Printre dosarele pe care le avea în lucru se afla și cel al procurorului Alexandru Lele, de la Oradea, care a dispus arestarea lui Adrian Tărău, fiul prefectului de Bihor, sub acuzația de complicitate la contrabandă cu produse petroliere.

Panait avea misiunea de a-l ancheta pe procurorul Lele pentru presupuse fapte de corupție și sustragere de documente. Potrivit relatărilor presei, acesta a refuzat să-l pună sub învinuire pe Lele, în lipsa unor probe concludente, iar la nici o lună de la primirea cazului s-a sinucis. În august 2002, cazul a fost clasat, după ce o „expertiză psihiatrică post-mortem” ar fi dovedit că magistratul s-a sinucis pe fondul unei labilități psihice. Nu s-a cercetat varianta înlesnirii sau determinării sinuciderii.

Dan Condurache, Emilian Oprea, Virgil Ogășanu și Mihai Constantin în De ce eu?

TUDOR GIURGIU

Născut în 1972, în Cluj-Napoca. Membru al Academiei Europene de Film, Eisenhower Fellow în 2014, fondator și președinte al Festivalului Internațional de Film Transilvania (TIFF) și al Festivalului de Film Horror & Fantastic „Lună Plină”. Fondator al casei de producție Libra Film, al casei de distribuție Transilvania Film, co-fondator al complexului cinematografic Cityplex și inițiator al Galei Premiilor Gopo.

Tudor a absolvit în 1995 Facultatea de Teatru și Film a Universității de Artă Teatrală și Cinematografică „I.L. Caragiale”, secția Regie Film, și a lucrat ca asistent de regie al unor cineaști precum Lucian Pintilie și Radu Mihăileanu. În 1997, a participat la proiectul Artslink, devenind artist resident la 911 Media Arts Center din Seattle. A produs și regizat numeroase reclame și videoclipuri. În perioada 2005-2007, a fost Directorul General al Televiziunii Române.

Lungmetrajul său de debut, ***Legături bolnăvicioase***, a fost selectat în secțiunea Panorama la Berlinale 2006 și premiat la numeroase festivaluri internaționale. Cel de-al doilea lungmetraj, ***Despre oameni și melci***, s-a bucurat de succes atât la nivel național (filmul românesc cu cel mai mare număr de spectatori în 2012) cât și internațional (Premiul special al juriului la festivalul de la Warsaw, Premiul pentru cel mai bun film în cadrul secțiunii „Punto di Encuentro” la Valladolid și Cel mai bun film la SEE Film Festival – L.A).

Scurtmetrajul ***Superman, Spiderman or Batman*** a adunat un număr important de trofee, printre care și Premiul Academiei Europene de Film pentru Cel mai bun scurtmetraj. Printre filmele produse de Tudor Giurgiu se numără ***Katalin Varga***, regizat de Peter Strickland, premiat cu Ursul de Argint la Berlin 2009, și cu premiul Academiei Europene de Film, categoria Descoperirea Europeană a Anului; ***Misiunea directorului de resurse umane***, de Eran Riklis (Premiul publicului - Locarno 2010), ***Cenușă și sânge*** al lui Fanny Ardant (Cannes 2009), ***Cannibal*** (Toronto și San Sebastian 2013) și ***Câinele japonez*** (propunerea României la Oscar 2015).

EMILIAN OPREA

Născut în 1977, la Bârlad, Emilian Oprea a studiat actoria la Universitatea de Arte „George Enescu” din Iași, absolvind în 2001, la clasa profesorilor Cornelia Gheorghiu și Emil Coșeru. Din 2002, este actor la Teatrul „Maria Filotti” din Brăila, unde a jucat în peste 20 de spectacole, colaborând cu regizori precum Radu Afrim (*Sufletul. Puncte de vedere, Omul pernă,*

Inimi cicatrizate, Adam Geist, Plaja), Victor Ioan Frunză, Istvan Szabó sau Radu Apostol. Rolul din ***De ce e?***, în regia lui Tudor Giurgiu, reprezintă debutul său în rol principal într-un lungmetraj de cinema. În 2015, va putea fi văzut și în ***Autoportretul unei fete cuminți*** (regia Ana Lungu), selecționat la Festivalul Internațional de Film de la Rotterdam, în noul film al lui Marian Crișan, ***Orizont***, o versiune modernă a nuvelei „Moara cu noroc”, de Ioan Slavici. Emilian Oprea joacă și în noul scurtmetraj al lui Radu Potcoavă, ***Mesagerul***.

MIHAI CONSTANTIN

Mihai Constantin este unul dintre cei mai îndrăgiți actori români, cu o carieră de 30 de ani și zeci de spectacole și filme în portofoliu. S-a născut pe 30 septembrie 1964, într-o familie de artiști: tatăl său a fost actorul George Constantin, iar mama sa, mezzosoprana Iulia Buciuceanu, sora actriței Tamara Buciuceanu. A absolvit Institutul de Artă Teatrală și Cinematografică în 1989, la clasa

profesoarei Sanda Manu. Din 1990, este actor la Teatrul „Lucia Sturdza Bulandra” din București și a jucat în peste 25 de spectacole, unele montate de Alexandru Darie, Liviu Ciulei, Tompa Gabor, Alexandru Tocilescu sau Ion Caramitru. Primul rol în cinema, în seria de succes ***Liceenii***, începută în 1987 și regizată de Nicolae Corjos, l-a făcut cunoscut publicului larg. A jucat în filme precum ***Balanța*** (1992) și ***O vară de neuitat*** (1994), regizate de Lucian Pintilie, în ***Nunta mută*** (2008), ***Amintiri din Epoca de aur*** (2009), ***Eu când vreau să fluier, fluier*** (2010), ***Portretul luptătorului la tinerețe*** (2010), ***Bibliothèque Pascal*** (2010), sau ***Ursul*** (2011). Actorul și-a împrumutat vocea în zeci de spectacole radiofonice, a realizat emisiuni radio și TV de divertisment. Ca regizor, a montat spectacole la Teatrul Național „I.L. Caragiale”, Teatrul Bulandra și Metropolis și din București.

ANDREEA VASILE

Andreea Vasile a studiat actoria la Universitatea de Artă Teatrală și Cinematografică „I.L. Caragiale” din București (master, promoția 2010). În 2014, a fost selectată în programul Berlinale Talent Campus din cadrul Festivalului de la Berlin, iar în 2011 în Talent Campus-ul Festivalului de la Sarajevo.

A debutat pe micul ecran în serialul **La urgență** (2006) și a apărut în ultimii ani în show-uri TV ca **În puii mei** sau **Icomedy**, jucând în paralel în teatru, la Nottara, Metropolis sau Godot. Anul acesta, poate fi văzută în serialul produs de HBO România, **Umbre**, și în serialul PRO TV **Deschide ochii**. A jucat în mai multe scurtmetraje, cel mai recent dintre ele, **Holiday at the Seaside** (r. Cristina Groșan) fiind premiat în 2013 la Sarajevo. Actrița a avut un prim rol principal în lungmetraj de cinema în **Luna verde** (r. Alexa Visarion, 2010) și partituri secundare în **Sunt o babă comunistă** (r. Stere Gulea) și **Q.E.D.** (r. Andrei Gruszniczki).

De ce eu? este produs de Libra Film, cu sprijinul Centrului Național al Cinematografiei, Bulgarian National Film Center, Eurimages, Programul MEDIA și SEE Cinema Network, cu participarea HBO România. Co-producători: Hai-Hui Entertainment, Chouchkov Brothers, Cor Leonis Films.

Proiectul a fost dezvoltat în cadrul Berlinale Coproduction Market, EAVE - European Audiovisual Entrepreneurs și CineLink Co-Production Market.

În România, filmul va fi distribuit în cinematografe din 27 februarie 2015 de Ro Image 2000, în colaborare cu Transilvania Film.

CONTACT PRESĂ: Florentina Ciuverca/ press@librafilm.net/ +40 729 729 483